

NNS konferens i Stockholm den 7 december 2022

**ATT ÖKA UPPTÄCKTEN AV VÅLD
ETT REGERINGSUPPDRAG**

Erfarenheter - Hälsa - Statistik

Några kommentarer från samordningsförbunden om hur deltagandet i regeringsuppdraget har påverkat deras arbete

- Först började vi att göra en kartläggning över vilka resurser som finns beträffande skydd, stöd och behandling för våldsutsatta, barn som har sett och hört våld samt för våldsutövare.
- All utbildning, frågeformuläret, kartläggningen och checklistan, hur man gör när frågeformuläret skulle användas, gav en trygghet till de olika handläggarna från de fyra olika myndigheterna.
- Betydelsen av att vi från NNS har fått både utbildningar och löpande återkopplingar har varit central.

Några kommentarer från samordningsförbunden om hur deltagandet i regeringsuppdraget har påverkat deras arbete

- Vårt deltagande inom regeringsuppdraget har inneburit en värdefull höjning av vår kunskap, både för personalen som för deltagare om vad våld är. Frågorna är definierade så att alla förstår vilken typ av våld som man ska svara på.
- Vi har identifierat erfarenheter av våld i en mycket högre grad och omfattning än vad vi har gjort tidigare och även utifrån vad vi trodde att vi skulle göra inom uppdraget. Det har varit en mycket värdefull kunskap i vårt arbete med att ge stöd till våra deltagare.
- Uppdraget har både på en strukturell som på en personalnivå gett en större kunskap och därmed en större förståelse för kopplingen mellan att ha hört och sett våld mellan närstående under sin uppväxt (barnfridsbrottet) och senare i livet befinna sig i någon form av utanförskap med inslag av våld.

Några kommentarer från samordningsförbunden om hur deltagandet i regeringsuppdraget har påverkat deras arbete

- Vi är mycket positiva till att ingå inom regeringsuppdraget att öka upptäckten av våld då samordningsförbunden är en perfekt arena för att arbeta med välfärdsfrågor.
- Samordningsförbundens lagstiftning om att samordna rehabinsatser på individnivå passar utmärkt bra för att ställa rutinmässiga frågor om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld.
- Det är ett viktigt uppdrag att öka upptäckten av våld.

Våldets omfattande hälsopåverkan

För barn som utsätts för direkt våld eller ser och hör våld från den ena föräldern mot den andra föräldern får det stora konsekvenser.

- **Psykologiska, fysiologiska och sociala konsekvenser.**
- **Barn som upplever våld mot sin förälder eller omsorgsperson riskerar att utveckla en allvarlig och långvarig psykisk ohälsa, som depressivitet, ångest, PTSD, självdestruktivitet, aggressivitet, svårigheter i umgänget med andra barn samt koncentrationssvårigheter och svårigheter i skolan.**
- **Barnen kan också drabbas av hälsoproblem som astma, eksem, magont, förstoppning, sömnsvårigheter, huvudvärk och ätstörningar.**

Källa: Socialstyrelsens dödsfallsutredningar 2018

Våldets omfattande hälsokonsekvenser för barn över tid

Ytterligare hälsokonsekvenser för barn som ser och hör våld från den ena föräldern mot den andra föräldern.

- Svårt med sociala kontakter, anknytningssvårigheter och bristande kommunikation.
- Lämnar inte hemmet, tar för stort ansvar och skyddar våldsutsatt förälder och syskon samt tar en föräldraroll.
- Barnen får dålig omvårdnad och dras in i bråk.
- De orkar inte med skolan och blir mobbade alternativt blir den som mobbar.
- De hämmas i sin fysiska (failure to thrive - hämmad tillväxt) och psykiska utveckling.
- Detta uttrycks genom hat, ilska, skuld, skam, rädsla, otrygghet, ångest, tvång, sömn- och koncentrationssvårigheter, katastrofkänslor, ensamhetskänslor och psykosomatik.

Källa: Arnell & Ekbohm, 2010

Våldets omfattande hälsokonsekvenser för ungdomar

Några av våldets konsekvenser

- Psykosomatik
- Självskadebeteende
- Suicidalt beteende
- Tidig sexual debut
- Många sexuella kontakter
- Skam och självanklagelser
- Bristande tillit till vuxenvärlden
- Missbruk
- Utsatthet på digitala medier.

Källa: Carolina Överlien, docent vid Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet och Nasjonalt kunnskapscenter om vold och traumatisk stress i Norge.

Samordningsförbundens deltagare har omfattande erfarenheter av psykiskt, fysiskt och sexuellt våld

- Det är mer än dubbelt så vanligt att själv utsättas för psykiskt, fysiskt och sexuellt våld av både närstående som av någon annan person om du har sett och hört samma våld under din uppväxt (4 av 10) i förhållande till de som inte har gjort detta.
- Det är mer än dubbelt så vanligt för varje våldsform det vill säga psykiskt, fysiskt och sexuellt våld samt sexuella kränkningar/trakasserier som är definierat så att alla vet vad de svarar på.

Källa: NNS - 1200 unika besvarade frågeformulär om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld

Resultatet av 1.260 unika besvarade frågeformulär visar följande...

NNS besvarade frågeformulär bearbetad av Statisticon – ” Vi ser livet bakom siffrorna”

Har du under din uppväxt sett eller hört en närstående bli utsatt för våld enligt fråga 1-4? Barnfridsbrott

40 % har svarat JA.

De personer som har svarat JA har utsatts för våld som barn, ungdomar och/eller vuxna:

- **70%** psykiskt våld
- **60%** fysiskt våld
- **30%** sexuellt våld
- **50%** sexuella trakasserier

60 % har svarat NEJ.

De personer som har svarat NEJ har utsatts för våld som barn, ungdomar och/eller vuxna:

- **30%** psykiskt våld
- **20%** fysiskt våld
- **10%** sexuellt våld
- **20%** sexuella trakasserier

Källa: NNS - 1200 unika besvarade frågeformulär om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld

Hur starkt är sambandet mellan barnfridsbrott och fortsatt våld inom HSV

BVC besökare med barn 0-6 år

KVINNOR SOM HAR UTSATTS FÖR ETT BARNFRIDSBROTT
PSYKISKT VÅLD (61%) FYSISKT VÅLD (59%) SEXUELLT VÅLD (19%)

KVINNOR SOM INTE HAR UTSATTS BARNFRIDSBROTT
PSYKISKT VÅLD (11%) FYSISKT VÅLD (11%) SEXUELLT VÅLD (4%)

Kvinnliga patienter vid rehabiliteringsmottagningar och tvärprofessionella bedömningsteam för vuxna

KVINNOR SOM HAR UTSATTS
PSYKISKT VÅLD (75%) FYSISKT VÅLD (74%) SEXUELLT VÅLD (34%)

KVINNOR SOM INTE HAR UTSATTS
PSYKISKT VÅLD (31%) FYSISKT VÅLD (22%) SEXUELLT VÅLD (9%)

Källa: VKV:s studie av 2400 kvinnor och män inom hälso- och sjukvården – Nu har vi kommit över tröskeln (VKV - Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer - 2018)

Hur starkt är sambandet mellan barnfridsbrott och fortsatt våld inom HSV

Manliga patienter vid rehabiliteringsmottagningar och tvärprofessionella bedömningsteam för vuxna

MÄN SOM HAR UTSATTS FÖR ETT BARNFRIDSBROTT

PSYKISKT VÅLD (69%) FYSISKT VÅLD (81%) SEXUELLT VÅLD (13,4 %)

MÄN SOM INTE HAR UTSATTS FÖR ETT BARNFRIDSBROTT

PSYKISKT VÅLD (20%) FYSISKT VÅLD (18%) SEXUELLT VÅLD (1%)

Källa: VKV:s studie av 2400 kvinnor och män inom hälso- och sjukvården – Nu har vi kommit över tröskeln (VKV - Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer - 2018)

Statistik 2021- 1260 och 2022 - 2100 unika besvarade frågeformulär 16 – 64 år

1. Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående? (Psykiskt våld)
55 % - 52% KVINNOR och 31 % - 30% MÄN har svarat JA
2. Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående? (Fysiskt våld)
44 % - 41% KVINNOR och 26 % - 26% MÄN har svarat JA
3. Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående? (Sexuellt våld)
28 % - 27% KVINNOR och 6 % - 5% MÄN har svarat JA
4. Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysisk sexuella kränkningar av en närstående? (Sexuella kränkningar)
41 % - 39 % KVINNOR och 16 % - 14 % MÄN har svarat JA

Psykiskt, fysiskt och sexuellt våld

En fråga om hälsa, liv och död!

Några erfarenheter från NNS och Samordningsförbundens
arbete inom ett regeringsuppdrag 2019 – 2021.

Erfarenheter

Kan laddas ned från

www.nnsfinsam.se/stoppavauldetredovisning

Statistik 2021

– 758 unika besvarade frågeformulär

1. Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående? (Psykiskt våld)

55 % KVINNOR och 31 % MÄN har svarat JA

2. Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående? (Fysiskt våld)

44 % KVINNOR och 26 % MÄN har svarat JA

3. Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående? (Sexuellt våld)

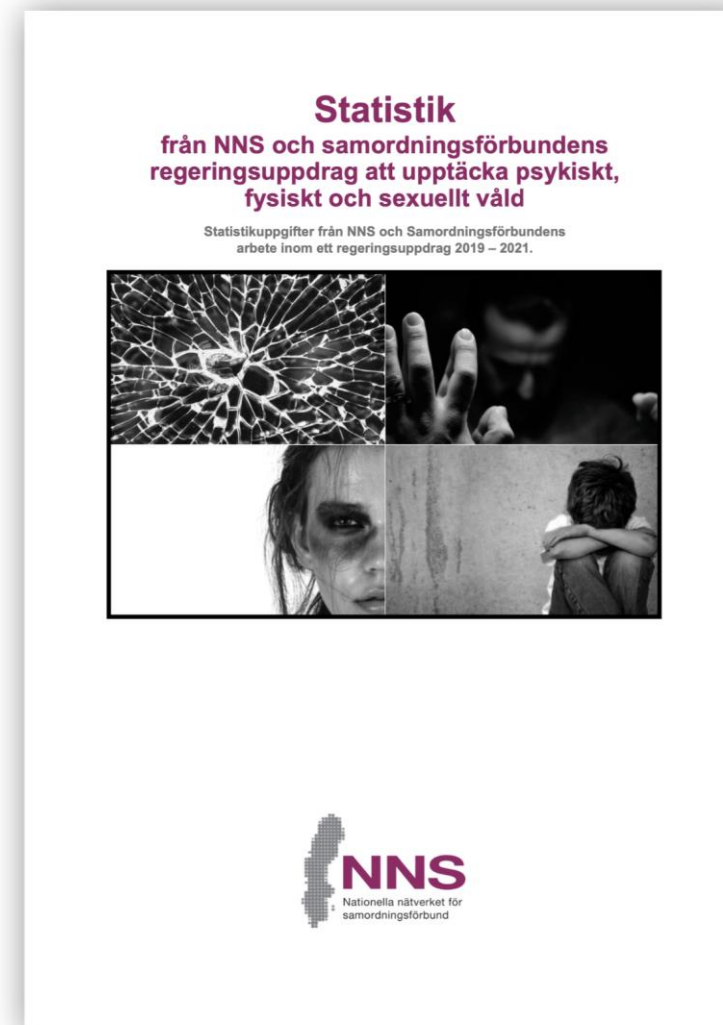
28 % KVINNOR och 6 % MÄN har svarat JA

4. Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysisk sexuella kränkningar av en närstående? (Sexuella kränkningar)

41 % KVINNOR och 16 % MÄN har svarat JA

Kan laddas ned från

www.nnsfinsam.se/stoppavaldetredovisning

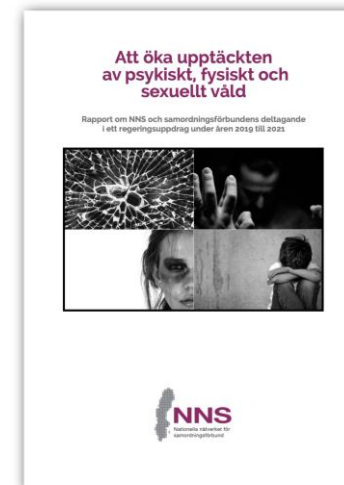
Webbsida med information

Film om uppdraget

Slutrapport

www.nnsfinsam.se/stoppavaldetredovisning

Vi sänder ut en länk till NNS hemsida där ni hittar alla presentationer

Tack...

**...för att jag fick berätta för er alla om
Samordningsförbundens erfarenheter av att inom sina
finansierade insatser organisera att rutinmässiga frågor
om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld ställs till alla
deltagare**

Anita Kruse

**Sakkunnig och operativ ledare av NNS uppdrag inom
regeringsuppdraget att öka upptäckten av våld**

anita.kruse@gmail.com

Mobil: 0703-751978